

Súd: Okresný súd Pezinok
Spisová značka: 43Csp/101/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1718202672
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Pavol Uhrík
ECLI: ECLI:SK:OSPK:2019:1718202672.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Pezinok, pred sudcom JUDr. Pavlom Uhríkom, v právnej veci žalobcu: R Collectors s.r.o., IČO: 50 094 297, sídlo Dvořákovo nábrežie 8A, 811 02 Bratislava, proti žalovaným: 1/ Y. S., narodený: XX.XX.XXXX, bytom: W. XXX/., XXX XX K. T. H., 2/ M. S., narodená: XX.XX.XXXX, bytom: W. XXX/XX, XXX XX K. T. H., o zaplatenie 23.459,23 € s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Súd konanie v časti istiny 2.000,- € zastavuje.

II. Žalovaní v 1.rade a 2.rade sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 21.459,23 €, spolu s kapitalizovaných úrokom do zosplatenia vo výške 1.432,- €,

- úrok z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 23.459,23 € od 20.12.2018 do 09.01.2019,
- úrok z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 23.259,23 € od 10.01.2019 do 11.02.2019,
- úrok z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 23.059,23 € od 12.02.2019 do 12.03.2019,
- úrok z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 22.859,23 € od 13.03.2019 do 14.04.2019,
- úrok z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 22.659,23 € od 15.04.2019 do 13.05.2019,
- úrok z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 22.459,23 € od 14.05.2019 do 13.06.2019,
- úrok z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 22.259,23 € od 16.06.2019 do 10.07.2019,
- úrok z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 22.059,23 € od 11.07.2019 do 13.08.2019,
- úrok z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 21.859,23 € od 14.08.2019 do 12.09.2019,
- úrok z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 21.659,23 € od 13.09.2019 do 10.10.2019,
- úrok z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 21.459,23 € od 11.10.2019 do zaplatenia

a to v lehote do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Súd žalobu vo zvyšku zamietá.

IV. Žalobca má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 84,72 %.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou podanou na súd dňa 27.12.2018, domáhal proti žalovaným zaplatenia istiny vo výške 23.459,23 € spolu s dlžným úrokom z istiny v sume 3.538,77 €, zmluvným úrokom vo výške 10,90 % ročne zo sumy 23.459,23 € od 20.12.2018 do zaplatenia, zákonným úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 23.459,23 € od 20.12.2018 do zaplatenia a náhrady trov konania.

2. Žalobca podaním doručeným súdu 31.10.2019 zobral žalobu v časti uplatnenej dlžnej istiny 2.000,00 € späť a žiadal konanie v tejto časti zastaviť.

3. Podľa § 145 ods. 2 Civilného sporového poriadku, ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzatí žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

4. Podľa § 146 ods. 1 Civilného sporového poriadku, súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie.

5. Vzhľadom na dispozitívny úkon žalobcu, ktorý vzal žalobu v časti späť pred prvým pojednávaním, podľa § 145 ods. 2 CSP v časti zastavil tak ako je uvedené vo výroku I. tohto Rozsudku.

6. Podľa § 52 ods. 2 zák. č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

7. Podľa § 256 ods. 1 Civilného sporového poriadku, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

8. Podľa § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

9. Podľa § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

10. Vzhľadom na späťvzatie žaloby žalobcom s tým odôvodnením, že žalovaní istinu uhradili po podaní žaloby na súd, má súd za to, že zastavenie konania v časti svojím správaním zavinili žalovaní.

11. Súd vo veci vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi: zmluvou o úvere lepšia splátka zo dňa 08.08.2014 č. XXXXXXXXXXXX, všeobecné obchodné podmienky, obchodné podmienky pre spotrebiteľské úvery, zmluvou o postúpení pohľadávky, výzvou na úhradu dlžnej sumy zo dňa 30.12.2015, upozornenie - výzva zo dňa 30.12.2015 na splatenie dlžnej časti úveru, aktuálnym stavom úveru ku dňu 28.09.2018 z výpisu z úverového účtu č. 0935080285, na základe ktorých súd zistil nasledovný skutkový stav:

12. Právny predchodca žalobcu ako veriteľ a žalovaní ako dlžníci uzatvorili dňa 08.08.2014 zmluvu o úvere, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru žalovaným vo výške 25.000,- € s úrokom 10,90 %. Poskytnutý úver mal žalovaný splatiť 120 splátkach po 345,- € mesačne s poistením, so splatnosťou k 15. dňu v mesiaci od 20.09.2014 do 20.08.2024. V zmluve je uvedené, že žalovaný by mal zaplatiť celkovú výšku nákladov 41.750,42 € s RPMN 12,01 % pri priemernej RPMN 11,89 %. Súčet všetkých 120 splátok po 345,- € predstavuje celkovú výšku nákladov 41.400,- €, teda viac ako je uvedené v zmluve.

13. Žalovaní sa dostali do omeškania, preto žalobca výzvou zo dňa 25.01.2016, oznámil žalovaným, že pohľadávka sa stala predčasne splatnou dňa 25.01.2016, a vyzval ho na splatenie celej dlžnej sumy pozostávajúcej z dlžnej istiny v sume 24.059,23 €, úroku v sume 1,432,- €, poplatkov za upomienky v sume 39,65 €, poistné 0,00 €.

14. Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

15. Podľa § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka, od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

16. Podľa § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka, príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením.

17. Podľa § 517 ods. 1 a 2 OZ, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

18. Podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, účinného v čase uzatvorenia zmluvy, výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

19. Podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

20. Podľa § 52 ods. 2 zák. č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

21. Podľa § 330 ods. 2 Obchodného zákonníka, pri plnení peňažného záväzku sa započítava platenie najprv na úroky a potom na istinu, ak dlžník neurčí inak.

22. Podľa § 566 ods. 1 zák. č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, veriteľ je povinný prijať aj čiastočné plnenie, ak to neodporuje dohode alebo povahe pohľadávky.

23. Podľa § 566 ods. 2 zák. č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, pri čiastočnom plnení peňažného dlhu sa plnenie dlžníka započítava najprv na istinu a potom na úroky, ak dlžník neurčí inak.

24. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že medzi žalobcom a žalovanými bola uzatvorená zmluva, ktorú možno právne kvalifikovať ako zmluvu o úvere podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, ktorá sa ako spotrebiteľský právny vzťah spravuje aj ustanoveniami § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských právnych vzťahoch, pričom zmluva bola uzatvorená v súlade s dotknutými ustanoveniami príslušných právnych predpisov.

25. Na základe uzatvorenej zmluvy žalobca poskytol žalovanému úver vo výške 25.000,- €, ktorý mal žalovaný zaplatiť v 120 splátkach vo výške 345,- € splatných od 20.09.2014 do 20.08.2024. Žalovaní úver riadne nesplácali, dostali sa do omeškania, čím porušili zmluvné povinnosti, a preto žalobca ku dňu 25.01.2016 v súlade so zmluvou vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru.

26. Žalobca si uplatnil nárok na zaplatenie zmluvného úroku v kapitalizovanej sume 3.538,77 € za dobu od 20.12.2018 a vo výške 10,90 % ročne z istiny od 20.12.2018 až do zaplatenia. Zároveň si uplatnil úroky z omeškania vo výške 5,05 % ročne

27. Podľa § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka, od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške. Toto dispozitívne (§ 263 ods. 1 Obchodného zákonníka) ustanovenie však neupravuje dokedy je dlžník povinný úroky platiť, najmä či len do predčasného zosplatenia úveru, alebo do pôvodne dohodnutej doby splatnosti úveru, prípadne až do doby skutočného (často neskoršieho) vyplatenia úveru veriteľovi.

28. Súd sa pri rozhodovaní o časti úrokov dohodnutých v úverovej zmluve po splatnosti úveru plne stotožňuje s argumentáciou uvedenou napr. v rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/190/2014, podľa ktorého veriteľ má nárok na zaplatenie úrokov z úveru iba do doby predčasného zosplatenia úveru, pretože so stratou výhody splátok úveru pre dlžníka je spojená aj strata nároku veriteľa na úroky po dobe predčasného zosplatenia úveru, jednorazovým zosplatením dlžník stráca oprávnenie užívať prostriedky z úveru, dlžníkovi vzniká povinnosť jednorazovo vrátiť sumu úveru navýšenú o kapitalizované úroky do zosplatenia a po zosplatení je dlžník povinný zaplatiť už len sankcie spojené s omeškaním.

29. Vzhľadom na vyššie uvedené s odvolaním sa na rozhodnutie Krajského súdu Prešov 6Co/190/2014 má žalobca nárok na zaplatenie tkz. riadneho úroku len do predčasného zosplatenia úveru teda len za dobu do 25.01.2016. Preto súd žalobu a to v časti, zmluvného úroku 10,90 % ročne od 26.01.2016 do zaplatenia, teda zmluvný úrok po zosplatení zamietol (výrok III.) súd.

30. Predčasné zosplatenie úveru predstavuje vo svojej povahe jednostranný sankčný právny inštitút, ktorý umožňuje veriteľovi zmenou záväzku požadovať jednorazové, okamžité vrátenie celej požičanej istiny. Teda podstatný rozdiel stavu výhody splátok a stavu jednorazového zosplatenia úveru spočíva v tom, že veriteľ nemá nárok a spotrebiteľ nemá povinnosť vrátiť celú požičanú sumu naraz. Splácanie úveru v splátkach teda na strane veriteľa vyvoláva stav absencie požičanej sumy istiny, ktorá sa iba postupne (v splátkach) vracia a spláca a za tento stav nedostatku a úverovania patrí veriteľovi úrok. Úrok preto predstavuje jednoducho povedané cenu peňazí v zmysle ceny obetovanej príležitosti veriteľa, ktorý tým, že nemá istinu úveru k dispozícii, nemôže s touto nakladať a produkovať zisk. Absentujúci zisk pokrýva veriteľovi práve úrok splácaný spolu v rámci splátky úveru v režime dojednané ho záväzku. Tento stav tzv. výhody splátok je obvyklý a odnepamäti justifikuje nárok dodávateľa na úroky ako cenu dočasne obetovaných peňazí, ktorých dispozície sa veriteľ zbavuje v záujme získania budúcich úžitkov v podobe kapitalizovanej odplaty získanej za celé obdobie postupného splácania úveru, a teda výhody splátok. Iný stav je však príznačný pre predčasné a mimoriadne zosplatenie úveru, kde veriteľovi vzniká nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatenia úveru. V tomto prípade svojím právnym úkonom veriteľ navodzuje stav, v ktorom má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru, a tým obmedzenie obchodovania s peniazmi, ktoré už dlžník nemá právo vrátiť v režime výhody splátok. Práve v tomto kruciálnom rozdielne spočíva ekonomická podstata straty nároku veriteľa na úroky za požičanie peňažných prostriedkov spotrebiteľa. Logicky tak nastupuje stav, v ktorom by mal mať veriteľ záujem a vyvinúť úsilie smerujúce k skorému vráteniu peňažných prostriedkov a právny poriadok mu po mimoriadnom zosplatení úveru poskytuje viaceré právne prostriedky vymožená jednorazovo zosplatennej pohľadávky (úveru). Ak teda nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by bol založený krajne nespravodlivý a ústavne nekomfortný stav, kde spotrebiteľ by bol vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľ by naďalej pohodlne inkasoval úroky zo sumy, ktorú by mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil. De facto by išlo o právny stav, podľa ktorého by sa popreli účinky veriteľom vyvolanej zmeny obsahu záväzku a veriteľ by úroky inkasoval ako keby k zmene záväzku nedošlo, zatiaľ čo však spotrebiteľovi by neboli garantované nijaké práva, ktoré mu plynuli zo zmluvy pred veriteľom vyvolanou zmenou záväzku. Súd takýto stav v žiadnom prípade nemôže pripustiť, lebo by toleroval založenie hrubej nadvlády dodávateľa voči spotrebiteľovi, a to navyše za stavu, že veriteľ si môže nárokovať a môže sa domôcť jednorazového vrátenia peňažných prostriedkov z majetku spotrebiteľa a nemusí trpieť nijaké obmedzenia užívania svojho majetku podľa uzavretej zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Ak by navyše súd takúto zmenu justifikoval, podporil by nielen hrubú nadvládu veriteľa, ale zároveň by podporoval aj stav v ktorom veriteľ nie je nútený vymáhať svoju pohľadávku a odplatné úroky mu majú nahradiť stav jeho potenciálnej nečinnosti, resp. stav nespôsobilosti spotrebiteľa vrátiť požičanú istinu jednorazovo. Takéto konanie veriteľa však neponíma v slovenskom právnom poriadku nijakú právnu ochranu a ani preto niet titulu na inkasovanie odplatných úrokov.

31. S poukazom na uvedené skutočnosti a citované zákonné ustanovenia súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku I až IV tohto rozsudku a to tak, že súd žalovanému priznal nárok na úhradu nesplatennej istiny spolu s prislúchajúcim úrokom a zákonným úrokom z omeškania a vo zvyšku žalobu zamietol.

32. Predmetom konania na základe žaloby žalobcu bolo zaplatenie istiny a príslušenstva v kapitalizovanej výške 3.538,77 € a v časti úrokov 10,90 % ročne zo sumy 23.459,23 € od 20.12.2018 do zaplatenia. Žalobca bol v konaní úspešný v časti o zaplatenie 23.459,23 €, kapitalizovaných úrokov do zosplatenia vo výške 1.432,- €, Súd žalobu vo zvyšnej časti žalobu zamietol a teda jeho úspech predstavuje 92,36 %, žalovaní boli úspešní v časti 7,64 % € teda úspech žalobcu v konaní predstavuje 84,72 %.

33. Žalobca bol teda v konaní úspešný v rozsahu 92,36 %, žalovaní boli v konaní úspešní v rozsahu 7,64 % čo predstavuje čistý procesný úspech žalobcu 84,72 %. O nároku žalovaného na náhradu trov konania teda súd rozhodol podľa § 255 ods. 2 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci $92,36 \% - 7,64 \% = 84,72 \%$.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia. Odvolanie sa podáva na Okresnom súde Pezinok, písomne v dvoch vyhotoveniach.

V odôvodnení sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka konania, ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).